

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Évesben: Negyedévre . . . 3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Évesben: Negyedévre . . . 12			
Évesben: Negyedévre . . . 5			
Évesben: Negyedévre . . . 30			

ROSTA.

Minket magyarokat csak az Isten csodája ment meg attól, hogy egy kanál vízben meg nem fojtanak a testvéreink.

Testvérünk pedig van bőven. A legkedvesebb testvéreink az oláhok és a horvátok. Az oláhok, a kik inkább kivágatják a nyelvüket, semhogy iskoláikban magyar legyen a tanítás nyelve. És a horvátok, ah a kedves horvátok! Ezeknek a gyűlölete sem kisebb ellenünk. De a gyűlöletükbe valami nevetséges szinpadias vonás vegyül. — Ők ugyanis azt képzelik, az édes kis ravaszok, hogy Horvátország egyenlő jogu Magyarországgal, melyhez önállóságának teljes biztosítása mellett államjogi szerződés köti.

Igy aztán érthető, hogy Hédervár barátai és rokonai a dicső horvátok felkínálkoznak ellenünk Bécsnek, a kamarillának és minden pokloknak. Külön feliratot ugyan nem szerkesztettek, de kimondták, hogy ha lesz magyar vezényszó, akkor kell lenni horvát vezényszónak is, mert a horvátok egészen egyenlők velünk. De külön vámterületre ne merjünk gondolni, mert az nekik nem kell.

Szóval éljen az egyenlőség, testvériség és a — horvát barátság! . . .

Ki minnek nem mestere, gyilkosa az annak.

Ezt a régi igaz mondást juttatja eszembe az a hír, hogy a debreceni főiskola derék, lelkes ifjúsága a vasárnapi zászlóavatás szép ünnepéből farsangi komédiát akar csinálni.

Ugyanis valami jámbor izetlen fickó terve szerint a koszorus lányok és vőfélyeik a nagytemplomból a főiskola udvarára állítólag úgy fognak átvonulni, hogy a templomból kijövet kocsikra ülnek, kihajtatnak a Deák Ferenc utca felé kanyarodva a pályaudvarig és onnan a Hunyadi utcán és piacon át robognak a főiskola elé.

Igazán rösteljük, hogy a mi kedves ifjaink ilyen cintányéros mutatványra kaphatók.

Elvégre is az a zászló-avatás tán komoly, lélekemelő ünnep akar lenni és az ifjúsági zászló célja, hivatása is tiszteletreméltó.

Hát ugyan ki lehetett az a cimeres táncosdó, a ki ilyen cirkuszi felvonulással,

ilyen hivságos meneteléssel teszi csuffá a nemes felbuzdulás tiszta forrásából keletkezett ifjúsági zászló első szereplésének ünnepét? . . .

Megkezdődtek a Házban a zivatatok. Őszintén szólva félünk ezektől az izgalmaktól, mert nagyon fel találják kavarni az iszapot.

Sajnos a mi közéletünk hosszú idő óta már alig ismeri s alig becsüli az eszményi törekvéseket. Még most is, amikor látszólag a nemzet győzött és a nemzeti akarat vonult be a parlamentbe, az egyéni gyűlölködések, sértett hiúságok, makacs boszulihegések villognak egymásra mint két összecsapó villám.

Mi jót várhatunk a képviselőház viharaitól, melyek felszínre korbácsolnak minden egyéni érdeket és szenvedelmet? Abban az infernális zürzavarban, mely most van keletkezében, adja Isten, hogy az iszap el ne öntse a nemzet vetéseit.

Tisza szerepe.

— május 6.

(gr.) Őszintén állithatjuk, hogy mélyseges elszomorodással szemléljük Tisza gróf politikai halálának közeledését és kínos végvonaglását.

Igazán szomorú az, ha jobb sorsra méltó ember fiatalon hal meg, akár politikai, akár fizikai halállal.

Valóban szomorú, hogy imé, újabb áldozatot morzsolt szét az a rettenetes bécsi bálvány! Emez emberevő szörny elé politikai jellemük teljes érintetlenségében, a heza jövőjében és saját jövőjükben vetett erős hittel, néha az egész nemzet bizodalma által kísérve vonulnak fel a magyar államférfiak, közéletünk színejava, büszkeségei. Mikor pedig távoznak előle, mi maradt a reményből, mi a bizalomból?

Semmi. Mert a bécsi bálvány hatalmat ad, de szörnyű árat kíván érte cserébe. Szétmorzsolja a politikus politikai jellemét, megrontja, megmételtyezi annak tudatával, hogy ez a hatalom nem egyéb, mint bündíjj, mint szolgabér, mert érette fel kell áldoznia saját népszerűségét, meghazudtolni eddigi pályáját, el-

csereberélni talán magasztos elveit és egymásután feladni, sőt — ó rémítő sors! — elárulni saját nemzetének jogait.

Hány ily jobb sorsra méltó magyar-államférfi hallotta bécsi utja közben az érsekújvári cigánybanda elmaradhatlan indulóját, igen eltérő érzelmek között! Mikor először tekintett ki a vasuti kocsis ablakán, a hatalom átvételének édes érzéseivel, mily biztatón hangzott feléje a Rákóczy-induló! Mikor pedig a lemonadás kedvetlen utjából tért hazafelé, szinte pokolba kívánhatta már a világ minden indulóját!

Pedig „mindenféle szerelemnek vége szokott lenni!” Andrassy diadalmasan mondott le, Széll a végzett kötelesség boldogító tudatával. De milyen csuf érzés lehetett a Tisza Kálmáné. akiről feltesszük, hogy elveinek szegreakasztását a legjobb hiszemmel cselekedte, ám csakhamar be kellett látnia, hogy ravaszsággal még jót sem lehet cselekedni. Rosszból csak még több következhetik, végül jön a bűnhődés. Az elaggott Tisza mily szörnyű keserűséget érezhetett, a midőn királya hidegsége, nemzetének vádjai között kellett a hatalomtól megválnia. Hát Wekerle? Hát Bánffy és a többiek?

Ne is beszéljünk erről, mert igen szomorú a tárgy. Magyar államférfi csak úgy érvényesülhet, ha nemzete és Ausztria között választva, ez utóbbinak ügynökévé csap föl. Csalárdság kötelessége, csalódás jutalma. Ez a magyar kormány férfiak hatalmi története dióhéjban kifejezve. Rosszalhatjuk-e, ha az egyesült ellenzék egyszer már olyan kormányra lépést, kormányváltást óhajt bemutatni, a melynek nyitánya nem hamis hang és így egész dalana is szép, tiszta, magyaros, elmulthatlan befejezése pedig szintén ne legyen — maeskazene.

És most Tisza István gróf! Milyen szánalmas szerepet játszik ez a nagy tehetségű államférfi! Először felkínálkozott s egész politikai pályája sem volt egyéb, mint annak hirdetése, hogy ő Bécs kedvéért mindenre készen áll. Ez értelemben mondhatjuk, hogy ő ugyan nem adott föl nemzeti elveket, mert ilyenekkel sohasem is rendelkezett. Sok

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

MA

a HUNGARIA kávéház összes nyári helyiségeinek megnyitása

szombaton

Rácz Károly és Fia zenekara közreműködése mellett.

Tisztelettel

WEICHINGER

KÁROLY.

sikerült a vakmerő férfinak, Bécs azonban nem takarékoskodik a magyar politikusokkal és feláldozta. Tessék merni a legvégsőbet, azért kívánták tőle november 18 dikát. Ez nem sikerült, vége szakadt egy szebbre, jobbra születt politikai pályának s egyel több áldozata van ismét Bécsnek. Mit tesz az, hogy némely jeleseinket kivégeztették, halálba üzték, másokat erkölcsi öngyilkosságba kergettek!

Tisza gróf pedig ármánykodik, kettel, küllőféreg és a mi iránta érzett részvétünket tetemesen alábbszállítja, ugynevezett *disztelen* módon is kihasználja ég és föld között való helyzetét.

Mennyivel szebb lenne, ha most őszintén kitérné szívéét és vezekelné, mint Bánffy báró, a ki belátván a bécsi szándékok hamis és veszedelmes voltát, miniszterelnökségének tapasztalatait a jogaiért küzdő nemzet hasznára fordítja. Valjon miféle szerepet szánt magának Tisza gróf, ha politikai életének még hátralevő perceit is leörölte?

Politikai hírek.

Megtámadott mandátumok. A kuria második választási tanácsa tegnap délután 10 órakor hirdette ki határozatát a Rudnyánszky György verbói mandátuma ellen beadott petíció dolgában. A kérvény tudvalevőleg Klobusitzky János választási elnök és Bobok Géza küldöttségi elnök ténykedése ellen irányul, azzal vádolván őket, hogy a választási aktus folyamán a képviselő ellenjelöltjének, dr. Moskovics Gyulának hivatától minden ok nélkül elutasították s Rudnyánszky csak ilyen és hasonló visszaélések révén jutott 94 szavazattöbbséghez. A védő ellenkérvényt is adott be, amelyben Markovicsékat a pánszláv erőszakoskodás legsúlyosabb fegyvereinek használatával vádolta. A kuria úgy a kérvényben,

mint az ellenkérvényben felhozott pontok legnagyobb részére elrendelte a bizonyítási eljárást s ennek foganatosításával a pozsonyi kir. ítélőtáblát bizta meg. — A kuria első választási tanácsa ugyancsak tegnap délután 12 órakor hirdette ki határozatát a petíció dolgában, amelyet a dorogi választókerületben kisebbségben maradt Sacelláry György pártja adott be Zlinszky István képviselő mandátum ellen. A kérvényezőök tudvalevőleg etetés itatás, terrorizmus címén s főleg azért kérték a választás érvénytelenítését, mert Vadászty Jenő választási elnök állítólag 57 percra redukálta a zárórat. A kuria úgy az etetés-itatásra, mint a terrorizmusra nézve felhozott érvénytelenségi okokra elrendelte a vizsgálatot, s ennek foganatosításával a győri kir. táblát bizta meg.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapesti május 5.

Viharos ülése volt ma a képviselőháznak. Az első csatáját vívta meg a két tábor, amely feltétlenül vereséggel végződött a kisebbségben maradt szabadelvű pártra nézve. Még a vezér nagyszabású, tüzes beszéde sem tudta megmenteni a harcot. Ugy látszik, hogy a felirati vita döntő befolyással lesz a szövetkezett ellenzék akarata és a kormány-párt erőlködése között.

A mai ülés bizony nem volt híján a heves jeleneteknek, különösen akkor, mikor Tisza István gróf beszélt. Az elnöki csengő ugyancsak csilingelt és a zaj után akadt bizony egy néhány rendreutasítás is. A t. Ház képe igen érdekes volt. Emlékeztetett az obstrukció forrongó hangulatára. A karzatok zsufolva, az ülésterem is telve a képviselőkkel.

Az ülést féltizenegy órakor nyitotta meg Justh Gyula elnök.

Okolicsányi László felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden hozzájárulás nélkül hitelesítenek.

A felirati javaslatához elsőnek szólal fel:

Issekutz Győző: A felirati javaslat minden pontja olyan, hogy a jó hazafi nem zárkozhatik el előle. Tomasiich tegnapi nyilatkozatával foglalkozik. A horvátok, amikor a magyar nemzet a közös hadsereg magyar részében a magyar nyelv érvényesítését követeli, a horvát ezredékben horvát nyelvet követelnek. Ezt az 1867-iki törvényből kimagyarázni nem lehet, ezt se törvény; se jog alapján nem lehet követelni, hanem legfeljebb méltányosságra lehet hivatkozni. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) Az 1868. XXX. és 1867. XII. törvényekről kimutatja, hogy még a Horvátországból sorozott újoncok is a közös hadsereg magyar részébe soroztatnak, ennél fogva ezekre nem terjedhet ki az, hogy a vezényleti nyelvnek horvátnak kell lennie. (Helyeslés.) A közös hadseregnek van magyar kiegészítő része, de horvát hadseregről a törvény nem tesz említést. Az ő álláspontja az, hogy az 1867. XII. t. c. 11. paragrafusa értelmében a hadsereg nyelvének megállapítása felségjog. A magyar király pedig felségjogait csak a magyar nemzeti követelések dolgában gyakorolhatja. (Helyeslés a jobbon.) Kéri a horvátokat, igyekezzenek az ellentéteket kiegyenlíteni. (Eljenzés jobbon.)

Zichy Aladár gróf: Ez a felirat a lehető legszerencsésebb, mert mérsékelt. Nem egyszer hallottuk azt a kijelentést, hogy ezen országgyűlésen a 67-es alapnak többsége van. Hát talán az akadályozza a kibontakozást, hogy a 48-as párt akarja érvényesíteni teljes programját?

A feliratot minden 67-es ember elfogadhatja. A mostani álláspontokat a szabadelvűpárt korrupciója idézte elő. (Helyeslés a baloldalon.)

A koalíció alkalmas arra, hogy a nemzet állami fejlődését előmozdítsa. Ez benne van a feliratban is, amelyben a nemzet őszintén megnyilatkozik királya előtt. (Eljenzés a baloldalon.)

Tisza István gróf: A címzés dolgában meg kell adni a királynak... (Nagy zaj a baloldalon) teljes hódolattal a címet s ezért ajánlja, hogy a feliratnál használják a régi hagyományos címet.

A feliratról konstatálja, hogy nem szün-

Két rokonlelkű költő.

— Szaboleska Mihály és Sajó Sándor. —

Irta: Dr. Kardos Albert.

E műfajjal Sajó is megpróbálkozott. Jó alakot választott hozzá „Viimanéni,” egy vén kisasszony szeméjében, aki elmegy a bába — nézni, de midőn táncra kéri, nem tud ellentállani föltoluló szép emlékeinek és a régi gyönyörrel végigtáncolja a termet. A rajz azonban el van nyújtva és ami lerna gyobb baj, hiányzik belőle az a meleg lírai hang, mely a Szaboleska genre-képein szokott végig ömleni.

Ugy látszik tehát, hogy e különös műfajra Sajónak nincs hivatása, de a helyett van gúnyja, tud elmésen csipkedni, élesen csapkodni, amihez viszont az olvadozó, lágy szívű nagy hirtelen felindulású Szaboleska nem ért, akinek sehogysem sikerült az írónia hangját eltalálni, amidőn — mint látuk — márc. 15-ét és a többi nemzeti ünnepek visszáságait akarta keserű gúny tárgyává tenni.

Sajónak azonban jó szeme van az irodalmi s társadalmi élet felszégsegeire is. „A franciások” című hol kedvesen tréfálkozó, hol bánatosan haragvó szatirájában azt a ferde szokást, azt az éretlen divatot gúnyolja, mely a gyermekekkel hamarabb megtanul-tatja a francia fecsegést, mint a magyar beszédet, mely a felnőtteket is a nyugoti műveltségnek nyers befogadására készíti, amit aztán sohasem tudnak megemészteni. Míg e művében csak egy ritkább jelenséget, csak a főváros vagy néhány vegyesajku városunk fonákosságát veszi tolla hegyére, addig egy másik szatirájában egy gyakrabban előforduló alakra, az elsatnyult gentryre önti ki

maró, de igazságos gúnyját. E szép költeményt, mely Sajónak egész szíve világát feltárja előttünk, hadd adjuk itt teljes terjedelmében

Uj magyar. (70.)

Ősnemes nagy törzsnek csenevész kis sarja,
Bús göggel tekintesz a sok uj magyarra.
Rám is, hogy a multból nincs egyetlen emlék,
Melyet őseimről büszkén emlegetnék.

Nincs egyetlen egy sem. Nemességem fáját
El sem ültették tán, vagy régen kivágták;
Oszlopos termemben csak képét se látom, —
Oszlopos termem sincs, ősnemes barátom!

Boldog, ki sorsával könnyeden megbékül,
Vigan élek én is büszke ősök nélkül;
Nem kutatom törzsöm elhunyt daliát,
Ugyse jutnék messzebb, csak a nagyapámig.

Jövevény vagyok csak, de eggyel beérem:
Jó magyarra lettem jó magyar kenyéren,
S ki félvállról néz rám, a szemébe vágom:
Itthon vagyok én is szép Magyarországon!

Honszerző dalia nekem egy se ősom,
De lelkes lapokról mind, mind ősmérsőm;
Őrök dicsőségük rám is fényt sugároz,
S szerelemmel kapcsol én magyar hazámhoz.

Véres századoknak ezernyi bús romja
Az én lelkeket is bús felhőbe vonja,
S hálás csodálattal csüggyve sok szent harcon
Magyar büszkeségtől pirúl ki az arcom.

Engem is tanítanak a nagyok példái
Hazáért küzdeni érette munkálni;
Szívem a jókéval versenyezve dobban:
Melyikünk szereti ezt a földet jobban?

— Ha derék sasfi ül az ősi sásfészken,
Nekem is örömöm s méltó büszkeségem,
De szánom a szittyát, ki csak olyan szittyá,
Hogy csak váltót forgat meg a zsidót szíjja.

Az igaz nemessel én is együttérzek. —
Dölyfős születettel bátran szembenézek.
S lenézem a gögős, csenevész kis sarjat,
Ki csak őse révén válik be magyarnak...

Tudj s akarj, ősi sarj, élni a hazának:
Munkádért becsüllek, — dölyfödért csak szánlak,
S ha félvállról nézel, én is azon szintén:
Nem is vagy, nem is léssz különb magyar, mint én.

V.

Azt hihetnék, hogy skik lelkök virága-
iból ilyen könnyen szedtek egy-egy újabb
szép bokrátát, azok boldog büszkeséggel,
legalább nyugodt mezeledéssel tekintenek
végzett munkájokra. De a mi költőink sze-
rény szíve, aggdó természete mindentől
messzebb van, mint az elbizakodás, az ön-
hittség érzésétől. Ellenkezőleg a kötet vé-
gén egy-egy méla akkordot egyikőjük sem
tud magába fojtani, a befejezetlenség, a si-
kertelenség buruját egyik sem tudja elizni
homlokáról.

Sajó úgy érzi, hogy még sok dal van
a szívében, de bántja a kétség, hogy vajjon
ad-e az Isten kedvet is, időt is, mindent el-
zengni, vigat, busat fél, hogy feleutba

Végsőt pattan lantom hurja
S tört szívéből a sok dallam
Mind elröppen egy sóhajban. —

(Sok dal van még.)

Szaboleska még bizalmatlanabb maga
iránt, mert kötete záró versén, az *Epilógu-
son* keserű lemondás, fanyar rezignáció öm-
lik el, midőn így szól:

ette meg a koalíció programja dolgában keletkezett általános bizonytalanságot. De ha programot nem is adott, e helyett odaállította a koalíció célját. Első sorban Magyarország önállóságát említi meg. Ebben mindnyájan egyek vagyunk. (Felkiáltások. Ne komédiázzon! Csinálja meg akkor a magyar vezényszót!) Kérdezik tőlem miért nem alkottam? kérdezzék meg erre a koalíció azon tagjait, a kik hosszú ideig voltak felelős állásban. (Nagy zaj.) Kossuth Ferenc tisztelt barátom másik célját is odaállítja a koalíciónak, hogy pusztuljon a régi rendszer. (Zaj.)

Rátkay László ez az.

Tisza István gróf: Melyik ez a rendszer?

Molnár Jenő: Fogorvosok, nyugdíjasok.

Eitner Zsigmond: A papa csinálta. (Zaj.)

Tisza István gróf: Nem tudok arról, hogy én új rendszert kezdtem

Olay Lajos: Khuen kezdte.

Sziklay Ede: Önök csinálták a terrorista rendszert. (Zaj.)

Rákosi Viktor: Mi hoztuk a darabontakat?

Tisza István: És esodálatos, hogy a rendszer megdöntésére indított hadjárat élén a rendszer volt ápolói állanak. (Zajos helyeslés balon) Nagyon pikáns lesz ha éppen ezen képviselőtársaim fogják a rendszert elpusztítani. Valaki korrupciót emleget. Ó elensége mindennemű korrupciónak.

Lukács Gyula: tucat báró!

Tisza István: A ki ilyen váddal áll elő, a nélkül, hogy bizonyíthatna, minden helyesen gondolkodó férfiú előtt magát szállítja le. (Ellentmondások a baloldalon.)

Elnök: Marjay képviselő urat rendre utasítom. (Zaj)

Tisza István: A feliratban egy hely sínes, mely gátolná a koalíció szabad mozgását.

A koalíció demaverei szabadon röpködhettek. (Derültség a jobboldalon.) A katonai kérdések érintésétől tartózkodni kíván. — Ebben a kéreásban a koalíciós kormány alakítása bizonyos nehézségekbe ütközik. — A

Mondtam egy-két nótát, édes hazám, rólad,

Csendesen, szomorúan, a hogy illik rólad.

Mondtam, a hogy mondtam, de nem káromkodtam,

S meg se hallott senki . . .

Jobb tégedet csak így szóltanul szeretni!

Mondtam egy-két nótát, óh Szeretet, rólad,

Én Istenem, aki örökkévaló vagy.

De nem mondtam átkot a máskép hívőre,

S nem értett meg senki . . .

Jobb az álmunkat csak szóltanul szeretni!

Mondtam egy-két nótát róladok, Szerelmem,

Ajtatosan, a hogy éltek a szívemben.

De meztelenség nem volt a dalomban,

— S nem olvasta senki . . .

Jobb titeket csak így szóltanul szeretni.

E méla akkordot, ez elégtelen hangot — azt hiszem — csak egy rossz óra sugta költőinknek, reményem, hogy az első derűs pere elüzi szívükből és ajkukról. Nem vagyunk oly gazdagok tiszta érzésű, romlotlan magyarságu költőkben, hogy a magyar közönség igaz sajnálat nélkül nézhetné két ily éltető vizü költői forrásnak az elapadását. Erős a meggyőződés, hogy velem együtt az egész magyar közönség ószintén kívánja Sajónak, hogy adjon az isten neki kedvet is, időt is, a szívében zsongó dalok elzengésére, Szabolcskától pedig nemcsak elvárjuk, hanem parancsolólag meg is követeljük, hogy hazát, vallást, családot ne szóltanul szeressen, hanem mint eddig, forró dalban, buzgó énekben, édes nótában énekeljen.

— Vége. —

többi kérdésekkel másképpen áll. A mi a belügyi kérdéseket illeti, itt nem szab irányelveket. Sokat elhallgata felirat. Mi van a népoktatással? (Zaj.) A koalíciónak, mely az állami nemzeti fejlődésért küzd, ezt nem szabadna mellőzni. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Ó ehhez minden körülmények közt ragaszkodik. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Rátér az Ausztriával való gazdasági viszonyra. Ebben a kérdésben világos a felirat, amennyiben az önálló vámterületet követeli. Itt nem szabad politikai szempontokból bírálatot mondani. Tekintetbe kell venni a monarchia nagyhatalmi állását. (Hosszantartó zaj a baloldalon.) és szövetséges társunkkal való minden közös érdeket.

A politikai függetlenség, nem a különválás mulik, hanem azon rendszeren, mely mellett az ország gazdasága jobban virágzik. Vannak, a kik azt mondják, hogy lehet, hogy rosszabb a különválás, de hozzuk meg ezen áldozatot függetlenségünk érdekében.

Felkiáltások a baloldalon: Mi ezt nem mondjuk!

Tisza István: Nem mondom, hogy mindenki mondta, de mondták. Pedig így beszélni nem lehet. Ha ipart akarunk, előbb jó mezőgazdaságot, fogyasztóközönséget kell teremteni. Arra kell törekednünk, hogy mezőgazdasági terményeink olyan piacra jussanak, ahol teljes védelemben részesülnek. — Annál is inkább kell erre törekednünk, mert a nemzetközi verseny folyvást nő.

A melyek fontos azonban a közös vámterület a magyar mezőgazdaságra, legalább oly fontos az osztrák iparra, melynek kétségtelen sok előnyt biztosítunk.

Gróf Tisza István miniszterelnök beszédét viharos közbekiáltások zavarták. A szenvedélyektől izzó levegőben a legbőszebb képviselőházi jelenetekre emlékeztető viharok zajlottak le.

Rátkay László: Pusztuljon onnan!

Fozsgay Miklós: Mégis szemtelenség hogy most is a miniszterelnöki székbe ül!

Erre megmozdul a jobboldal is. Óriási lármá keletkezik. Tisza barátai felugrálnak és folyton ezt kiáltozzák:

— Rendre! Rendre!

Justh Gyula elnök erre felfüggeszti az ülést. Szünet után arra szólítja fel a képviselőket, hallgassák meg csendben a miniszterelnököt. „Ha felszólalásomnak — így folytatja — épp azok körében nem lenne eredménye, akiknek bizalmából itt ülök, akkor levonom a konzekvenciákat!”

Tisza István gróf végül befejezi beszédét, azzal a kijelentéssel, hogy ő a váltságból való kibontakozás útjába nem áll, sőt inkább azt óhajtja, hogy azok vegyék át mielőbb a kormányzást, akiket illet. (Helyeslés jobbról.)

Ezután **Mihályi Tódor** a nemzetiségek nevében külön felirati javaslatot terjeszt be. Ezzel a viharos ülés véget ért.

Tollhegyen.

Karcolatok.

Május 6.

Büszkének szeretem a spanyolt. Csupa büszke spanyolokból áll pedig a Tisza-gárda, a mely nem hal meg, de magát megadja.

Hevesen bírálják a feliratot, a szövetkezett ellenzék magatartását. Mintha bolond ember bírálgatná a száz okos embert, a mért nem tudják a kutból kihuzni az általa bele-dobott követ.

Vagy mintha a megszekundázott diák tartana előadást a professzorának éppen ama bizonyos kényes tanfárgyból.

Tisza, Keglevich és Nagy Ferenc jeleskednek ebben az igazán nagy lélekjelenlétet igénylő szerepben. Örömeikre szolgál, hogy Bécsen kívül a horvátok és a nemze-

tiségek is kontráznak nekik a magyar nemzet jogainak elsikkasztásában.

Igen érdekes szerep, de kissé . . . illatos. Olyan a szaga, mint a limburgi sajté.

Rettenetesen hasonlít Tisza István gróf Port-Artur várának védőjéhez és feladójához, Stössel generális urhoz. Stössel, a várparancsnok tisztában volt azzal, hogy a várat fel kell adni, de mielőtt kivonult belőle, holmi kis sefteléseket engedett meg magának. Egyik tisztje azt vallotta, hogy Stösselnek egyetlen csibéért hetven shillinget kellett fizetni. Stösselnek negyven jól táplált tehenet tartott, a melynek tejét literenként két shillingért adta el. Tisza gróf is feladta a maga váraesát, de mielőtt kivonulna, hát ő is szolgál nemesi és bárói kutyabőrökkel, patikákkal, fogorvosi oklevelekkel, nyug- és kegy-díjakkal, ugyszintén más földi javakkal. Stösselt továbbá az illetékes törvényszék elé állították, és ki mondhatná ez idő szerint, hogy nem részesül hasonló jóban Tisza István gróf is?

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— május 5.

Dr. Nyeső Sala orvosról beszélnek a kávéházban.

— Furcsa az (mondja a társaság egyik tagja) hogy a Sala címtáblájára az van kiírva, hogy „re u d e l d. u. 2—3 óra közt“, hoiott épp azon időben mindig a kávéházban látom. Ugy látszik, nem rendel az soha senkinek.

— Dehogy nem rendel, véli más valaki. Hissen itt rendel épp 2—3 közt egy pikkoló kapucinert!

Pofon csattant el a délutáni órákban a Kandán. Termetes magyar alkalmazta azt egy másiknak az orcájára.

— Mért bántotta azt a szegényt? kérdik az arramenők.

— Hát kérem azért, mert a lábamra lépett, aztán nem mondta, hogy „h o p p“! Pedig így hozná azt magával az illedelem!

Egyszóval a „h o p p“ a népies „p a r d o n“!

Vásári napon beleszabadul valami bivaly a városház előtti parkba és a cifrán elkerített bokrok kezdi éldelni.

Meglátja a rendőr és emez elnöki tónusban utasítja rendre az oktalan állatot:

— Nem takarodsz le róla? Nem széna az, hanem d i s z b u k o r!

— **Bánffy Dezső Debrecenben.**

Báró Bánffy Dezső ma este nejével Debrecenbe érkezik. A bárónét, az ifjusági zászló felavatására ide érkező zászlóanyát kíséri hozzánk, utazása tehát minden politikai vonatkozástól távol áll. Politikai hivei s tisztelői mindazonáltal felhasználják az alkalmat, hogy az egységes nemzeti állam kiépítésében korszakalkotó vezérszerepre hivatott nagy államférfiu iránt érzett nagy-rabecsülésüket előtte kifejezzék. Báró Bánffy Dezső az Angol királynő fogadóba száll, ahol Hauer Bertalan az 1. 2. és 3. számú szobákat remekül átalakítva rendezte be Bánffy és a kegyelmes asszony számára.

— **Ünnepi istentiszteletek a gör. katolikusoknál.** A gör. kath. egyház ma ünnepli a Sz. György nagy vértanu emlék-

ünnepét, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: 6 órákor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órákor sz. mise; délután 3 órákor veetsernye; 4 órákor rózsafüzér ájtatosság. Ugyanez az istentiszteletek sorrendje holnap vasárnap is.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Debrecen közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta meg rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. — Az ülésen az előadók a szokásos havi jelentéseket terjesztették elő, amelyeket tudomásul vett a bizottság.

— **A mult házrendészete.** A debreceni rendőrség a mult hónapban összesen 226 embert tartóztatott le. És pedig gyilkosságért 1, okirathamításért 1, rendőri kihágásért 221-et. Ebből a kir. ügyészségnek átadtak 5 egyént. A többi a rendőrség büntette meg. Az iparhatóság 49 iparigazolványt allitott ki, munkakönyvvvel pedig 36 embert látott el.

— **Rendeletek az újságokról.** Az újságok biztosítéka körül sokszor támadt vita. A belügyminiszter most egynéhány ilyen kérdésben döntött és ezeket a határozatait közölte Debrecen város polgármesterével is. Eszerint kimondja a miniszter, hogy politikai híreket közlő nyomatos lapok, valamint politikizáló élelapok nem kötelezettek óvadék letételére. Kimondja továbbá a miniszter, hogy jelzőlapban nyújtott lapbiztosítéknál az ingatlan bírói becsértékből a megelőző terhek levonása után fennmaradó tiszta becsértéknek kell a biztosítéki összeget kétszeresen fedezni. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy az új lap valamely régi lap címéhez hasonló nem lehet, de ezzel kapcsolatosan egy más határozatban kimondja, hogy a lapcímre való jog megszűntnek vendő, ha a lap a bejelentett megindítási időben nem jelen már meg. Egy egész csomó más rendeletben azután a miniszter a polgármestert arról értesíti, hogy naptárat, tüzetet, könyvet és képeslevelezőlapot, hetilapot s kizárólag hirdetésekkel tartalmazó lapot utcán árusítani nem szabad. A miniszter azzal okolja meg határozatát, hogy könyv, naptár s képeslevelezőlap boltokban kapható és ezeknek utcai árusítása nem olyan közszükséglet mint az újságoké. Viszont a nyomda utján sokszorosított képeknek házalás utján való árusítását megengedi a miniszter, de csak polgármesteri engedély mellett.

— **A debreceni muzeum.** Megirtuk a minap, hogy Debrecen város muzeumát e hó 21 én déli egy órákor fogják megnyitni. A megnyitási ünnepélyre a város tanácsa meghívta Wlassics Gyula volt közoktatásügyi minisztert, Fraknói Vilmos püspököt, Szalay Imre nemzeti muzeumi igazgatót, Thaly Kálmán és gróf Elek Sándor orsz. képviselőket, mint a muzeumok és könyvtárak orsz. szövetségének alelnökeit. Meghívták még K Lippich Elek, Halász Ferenc, Némethy Károly min. tanácsosokat, Kada Elek kecskeméti polgármestert, dr. Józsa Andrást és Milesz Bélát, továbbá a testületek közül a muzeumok és könyvtárak orsz. szövetségét, főfelügyelőségét és szaktanácsát. Ugy értesülünk, hogy a meghívott vendégek közül igen sokan megjelennek a megnyitási ünnepen.

— **A debreceni katonaság.** Kovács József polgármester havi jelentése szerint Debrecenben április havában a következő katonai állomány volt: A kir. és cs. hadseregnek 2118 embere, 555 lova, a m. kir. honvédségnek 791 embere, 250 lova. Mint átkelő tisztek beszámoltattak egy tábornok, 7 főoszt és 23 törzstiszt.

— **A közkórház betegforgalma.** A debreceni közkórház betegforgalma áprilisban a következő volt: Maradt március hónapból 178 férfi és 189 nő. Áprilisban felvettek 195 f. 176 nőt, elbocsátottak gyógyultan 189 férfit, 190 nőt, halt 21 férfi, 25 nő, maradt ápolás alatt 163 férfi, 150 nő.

— **Dr. Boross Lajos.** Halottunk van. Dr. Boross Lajos, ki jogászokodása legelső évétől itt élt Debrecenben, itt dolgozott a lapokban velünk, tüdővészben meghalt. A fiatal, tehetséges ember most esztendeje lett beteg. Az orvosok Arcóba küldték, hol a mult év őszéig volt. Ekkor Tátrafüredre ment, honnan ez év elején jött vissza. Mikor legutóbb itt járt, már nagyon rosszul volt. Székelyhidra ment, hova rokonai kétélekek fűzték. Itt érte utól a fiatal, tiszta lelkű embert a halál. Ravatalát Székelyhidon állították fel, hova nagyszámu koszoru és részvétirat érkezett. A korán elhunyt, szegény jó fiut ma délután temetik.

— **A zászlószentelés rendező bizottsága** a következő értesítést küldi ma szét: A rendezőség elhatározta, hogy a zászlószentelés szép ünnepélyének legközelebbi szereplőiről emléket készít a zászló mindenkorai tulajdonosainak.

Megrendeltük ezért Letzter József jeles fényképésznél (műterem Piac utca 44.) a zászlóanya, koszoruszalványok, vőfélyek és rendezőség egyenkénti felvételeiből összeállított nagy képét.

Hogy ez a szép emlék megvalósulhasson, tisztelettel kérjük Letzter műtermében a mai naptól kezdve bezárólag e hó 14-éig okvetlen megjelenni, hogy az összképhez szükséges külön felvételt idejében eszközölhesse. Ezen felvételt a rendezőség saját pénztárából fedezi.

A készitendő két nagy képből az egyik mindenkor a zászló közelében lesz elhelyezve, a másik példányt emlékként szántuk a zászlóanyának.

Tisztelettel kérve ezen tervünk megvalósításához a támogatást, az ezzel járó fáradságért előre is köszönetét fejezi ki a rendező bizottság.

— **Debrecen adózása.** A pénzügyi igazgatóság tegnap beterjesztette a városhoz a debreceni polgárság mult havi adózásáról szóló jelentését. Ebből kitűnik, hogy ezen törvényen kívül való állapotban Debrecen egyenes adóban 33,726 kor. 85 fillért fizetett be. A mult és április havában az adó befizetés 72,113-24 kor. volt. Ez idén kevesebb az adó 38,386 kor. 39 fillérrel. A fogyasztási adóban 25 ezer korona folyt be. Érdekes, hogy még a dohány jövedék is kevesebb, mint máskor. Befolyt ugyanis 146,858 kor. 20 fillér. Az apadás 6092 kor. 50 fillért mutat.

— **Debrecen közegészségügyi bizottsága** ma, szombaton délután Kovács József polgármester elnöke alatt ülést fog tartani, a melyen több fontos ügyet intéznek el.

— **Debrecen közegészsége.** Dr. Sár-vary Gyula t. főorvos tegnap a közigazgatási bizottság ülésén felolvasta havi jelentését Debrecen város közegészségügyi állapotáról. A jelentés szerint a közegészség nem mondható kielégítőnek, mert áprilisban a hevenyfertőző kórok nagymértékben léptek fel a városban. A kóroknak még most is járványszerű jellegük van s ezért a legszigorubb intézkedéseket kellett életbe léptetni.

— **Érdekeltségi gyűlés.** Az „Alsószabolcsi Tiszai Armentetítő társulat” érdekeltsége e hó 17-én, d. e. 11 órákor tartja rendes közgyűlését, a vármegyeház termében.

— **Vajda János emléke.** Vajda Jánosnak, néhai nagy költőnknek szoboremléket állítanak szülőhelyén, a fehérmegyei Váll községben. Az emlékbizottság Szücs Jenő főszolgabíró, elnök vezetésével e héten a fővárosban járt és Holló Barnabás szobrászt bízta meg az emlékmű kivitelével. A művész a szobor mintáját már elkészítette, melyet a bizottság igen sikerültnék ítélte. Az emléket bronzba öntik s még ez év őszén felállítják a község főterén.

— **Az ipartestületi betegsegélyző pénztár** e hó 7-én vasárnap délelőtt 10 órákor az „Iparos Otthon” dísztermében pót-közgyűlést tart. Tárgyak: Mester igazgatósági felügyelő bizottsági és választó bírósági rendes és pótagok megválasztása.

— **Élet és halál.** Az elmúlt április hónap élet és halál statisztikája a következő: Született ev. ref. fiu 96, nő 83, ág. ev. 2 nő, r. kath. 25 fi, 20 nő, gör. kath. 9 fiu, 2 nő, izr. 11 fiu, 8 nő. Összesen 259. — Ez a szám 41 százalékat mutat Debrecen 1000—1000 lakosára. Elhalt összesen 240 ember.

— **Ülés a kamaránál.** A debreceni kereskedelmi Iparkamara tegnap délután 5 órákor tartotta ipari szakosztályi ülését Serly Ede elnöke alatt, melyen a legközelebbi közgyűlésre előkészitendő fontosabb ipari érdekű ügyeket tárgyalta. Tárgyalta a debreceni ipartestületnek, a debrecenben felállitandó régen tervezett munkaközvetítő intézet létesítése tárgyában kelt beadványát s elhatározta, hogy a közgyűlés elé sürgető előterjesztést tesz s az ügy kellő előkészítésére a titkár utasította. Titkár bejelentette, hogy a Karcagon tartott cipészipari vándortanfolyam befejeztetett, meglepő sikeres eredményt érve el. Több, az év folyamán meg engedélyezendő vándortanfolyam iránti kérelmet pártolásra ajánlt az osztály. Tárgyalt még két husárszabályozási ügyet, egy betegsegélyző pénztár engedélyezési ügyet s több, a kamarához véleményért intézett iparjogi kérdésben megállapította szakértői véleményét.

— **Az O. M. K. E. gyűlése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hajdumegyei kerülete 1905. május 14-én délelőtt 11 órákor a Kereskedő-Társulat dísztermében tartja első évi beszámoló-gyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Választmányi jelentés a beszámoló-gyűléshez. 3. Taggyűjtés előkészítése. 4. Netáni indítványok.

— **A szegényház állapota.** Fontos ülés volt tegnap délelőtt a városházban. A szegényügyi bizottság gyűlt össze, hogy a debreceni szegény emberek sorsán segítsen. Az ülésen a gondnok és a főorvos jelentésüket tudomásul és határozta a szegényeknek adandó segély ügyében is.

— **Kegyetlen anya.** Páratlan és felháborító kegyetlenséggel akarta egy Szatmári Istvánné nevű hajdubagosi paraszt asszony elpusztítani gyermekét. A bestiális asszony leánykori szerelmének gyümölcsét hat esztendősen leánykáját felakasztotta, de a szomszédok észrevették a gonosz ezáéndéket és még idejekorán megmentették a gyermek életét. A bűnös anyát azonnal feljelentették, mire a szolgabíró két csendőrt küldött ki kihallgatására, akik éppen akkor érkeztek lakására, amikor ismételen gonosz tervének végrehajtásán fáradozott. Egy fadarabot tolt a gyermek torkába és azzal igyekezett megfojtani. A csendőrök természetesen azonnal letartóztatták a lelketlen asszonyt és tegnap bekisérték az ügyészséghez.

— **A dohánygyár megtekintése.** Tegnap délután a dohánygyár megtekintésére 25 tagú társaság volt a dohánygyárban, hol Puskás Károly igazgató fogadta a társaságot, melyben helyi közéletünk több kiváltsága is ott volt. A szép társaság az igazgató vezetésével járt be a gyárat s mindenütt nagy figyelemmel hallgatta az igazgató szakzerű magyarázatait. A gyár helyiségeinek bejárása után a vendégek a telep tekehelyi ségében kedélyes oszonnára gyűltek össze és Puskás igazgató szíves vendéglátása mellett az esti órákig jókedvűen maradt együtt.

— **A kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban a VIII. osztály vizsgálatai** május hó 8—13 ig tartatnak; az írásbeli érettségi vizsgálatok május 16—20-ig lesznek.

— **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága e hó 10-én Vetéssy Béla iparhatósági biztos elnöke alatt ülést tart. Az ülésen magánfelek vitás ügyei nyernek elintézt.

— **Eltűnt felöltő.** Kálmán Lajos kereskedő segéd tegnap délután panaszt emelt a rendőrségen, hogy Petőfi tér 7 szám alatti lakásáról 70 korona értékű drapp színű felöltőjét 6 korona értékű levétárcájával együtt ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség keresi a tettest.

— **Megtámadta a temetőben.** Valamilyen ügye volt a törvényszéknél Almássy Sándor Mórle telep lakosnak, melyben a múlt héten volt a tárgyalás — Kis Józsefné szintén Mórletelepi lakos tanuskodott mellette. Hogy, hogy nem a törvényszék elítélte 9 havi börtönre. Elítélését Kiss Józsefné tanuskodásának tulajdonította, aki szerinte nem vallotta meg az igazat. — Ezért elhatározta, hogy bosszút áll rajta. Vasárnap este a Csapó-utcai temetőben összetalálkozott vele és megtámadta. Véletlenül azonban egy rendőr vetődött arra és így az asszony elmenekülhetett. A megvadult ember erre lakásába rontott az asszonynak és csak a házbeliék közbelépése akadályozta meg annak bántalmazásában. A rendőrség Kiss Józsefné feljelentésére megindította ellene az eljárást.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Juhász Kóza ev. ref. 7 hónapos, Pócsi Mihály ev. ref. 54 éves, Barna Mária ev. ref. 2 éves, Orvos József róm. kath. 20 hónapos, Munkácsy József ev. ref. 43 éves, Tóth István ev. ref. 66 éves, Beiter Henrik Ignác róm. kath. 38 éves, Gönczi Juliánna ev. ref. 14 hónapos, Jeremiás Károly ev. ref. 9 hónapos

— **Szerelmesek a Marosban.** A Maros folyóban Marosvásárhely határában két szerelmes holttestét találták. Az egyik Reiferth János szabómester volt, a másik kedvese, Vágóc Emma. A legény szülei nem akarták, hogy a huszonegy éves fiatal ember feleségül vegye tizennégy évvel idősebb kedvesét. Ezért ölték magukat a szerelmesek a vízbe.

— **Szakosztályi ülések.** A pintér szakosztály e hó 9-én délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen szakügyeket intéz el.

— **Elvesztett gyűrű.** Ezelőtt két hónappal történt, hogy Scheier Mór Piac-utca 21. szám alatti lakos órák, valami végezt Gramantik Ferenc piac utcai órák üzletében járt, mely alkalommal elvesztett egy 30 kor. értékű arany gyűrűt. A napokban ismét Gramantiknál tartózkodott, mikor véletlenül felismerte annak kinyitott Wertheim szekrényében elvesztett gyűrűjét. Megkérdezte Gramantiktól, hogy hogyan került az hozzá, mire az elmondta, hogy vagy 10 hónappal ezelőtt vette egy korona 64 fillérért egy ismeretlen embertől. A káros erre feljelentette az esetet a rendőrségnél, mely elrendelte a tettes nyomozását.

meretlen embertől. A káros erre feljelentette az esetet a rendőrségnél, mely elrendelte a tettes nyomozását.

— **Gyilkos és öngyilkos főpincér.** Tegnap hajnalban az Eszterházy-utca 13 ik számú házban, — mint Budapestről jelentik — gyilkosság és öngyilkossági kísérlet történt. Horváth Ferenc 86 éves főpincér lőve agyon Zigány János 40 éves kávést. Főpincér és kávése egy házban laktak. Ott lakott Horváth nővére is, akit a kávése úgy látszik — szerelmé el üldözött. A tragikus esetnek ezt a mozzanatát azonban a rendőrség még nem derítette ki. Bizonyos csak az, hogy a főpincér és kávése közt folyóatos egyenetlenségek voltak, amelyek civódássá, sőt néha tetlegességekbe fajultak. Valamikor közös üzletük volt s nyilván éiszámolási differenciák is okozták a viszálykodást.

— **A férjgyilkosság.** Budapestről írják, hogy tegnap emelték ki a vizsgálóbíró rendeletére Zagoni Mózes postafőtiszt holttestét a rákoskereszturi temetőben. Az exhumálásnál jelen voltak dr. Földy Emil X. kerületi tisztí orvos és az azonossági tanúk. A koporsót bevitték a boncterembe, ahol kiemelték a holttestet és hozzáfogtak a boncoláshoz. Elsősorban a külső sérülésekről vettek fel részletes jegyzőkönyvet, majd a belső sérülések vizsgálásához fogtak. A legnagyobb súlyt természetesen a löcsatorna irányának megállapítására fektették. A löcsatorna jobbról balra és lefelé irányul. A golyó átütötte a szívesucrot és a hátizomban akadt meg. A boncolás eredménye szerint a gyilkosság valószínűbb, mert öngyilkosság esetén a löcsatorna nyílása egyenes, azonkívül pedig a jobb kézen füstcsapadék, a seb környéke pedig megpörkölődött szokott lenni. Jelen esetben ezen feltételek egyike sem tapasztalható. A boncolás fél 4 órakor ért véget.

x **Antidol** a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belegezve: azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jót mond róla: kérdezze ösmerőseit, hogy: használta-e már az Antidolt? Egy üvegeske ára 1 kor. 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el fejfájást. Debrecenben kapható: Mihalovits, Grosz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Odön gyógyszerész uraknál.

— **A valódi hírneves Málnási Sicilia** székely gyógyforrásvíz kapható Debrecenben. Vezérképviselő: Trigárszky Emil úgnök, főraktár: Komlóssy Lajosnál és kapható minden más fűszerüzletben.

x **Miklósné és Tsa.** bőrönd (koffer) gyára Debrecen Piac u. 26. sz. a nagytrafik mellett. Állandóan nagy raktárt, mindenféle saját gyártmányu utazó kofferekben, kézi kofferekben, piaci és iskolai táskákban elfogad minden a szakmába vágó megrendeléseket és javításokat, legpontosabban és legolcsóbb árak mellett.

Valódi panama kalapok darabja 5 és 6 korona, legszebb *touristaingek* 4—5 és 6 korona. Feketénél.

x **Használja a híres Hajdusági pedrőt.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerészernél.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Erősek és gyöngék. Először.

Vasárnap d. u. Casanova.

Vasárnap este 7 órai kezdettel bérletszünetben az ev. ref. főiskolai ifjuság zászlóavatása alkalmából Diszeladás.

TAVIRATOK.

József főherceg nagybeteg.

Budapest, május 5. Fiuméből telefonálják, hogy József főherceg állapota ma oly súlyosra fordult, hogy Korányi egyetemi tanárt táviratilag hívták a nagybeteg ágyához. Korányi Fiuméba érkezve konziliumot tartott az udvari orvossal és azt kényszerítette, hogy a főherceg vérelmesze edésben szüved. **Állapota annyira súlyos, hogy a katasztrófa ugyszólván elkerülhetetlen.** Az orvostanár gyöngéden közölte ezt a főhercegi család tagjaival, kiket nagyon meze rendített. József Ágost főherceg és Augusztia főhercegnő valószínűleg még az éj folyamán Fiuméba u aznak. József főherceg állapotáról a királyt táviratilag értesítették. Korányi visszautazott Budapestre.

Tisza István gróf lovagias ügye.

Budapest, május 5. A képviselőház mai ülésén, Pozsgay Miklós a szélsőbaloldaltól következőképen szólott közbe Tisza miniszterelnök beszédébe:

— *Mégis baromi türelem kell ahhoz, hogy egy bukott miniszterelnök ilyen szemtelenül viselkedhessen!*

Ezen súlyos sértés következtében Gromon Dezső nonvédelmi államtitkár és gróf Keglevich István este megjelentek a függetlenségi körben és Pozsgaytól elégtételt kértek gr. Tisza István miniszterelnök nevében Pozsgay Holló Lajos és Ivánka Oszkár képviselőket nevezte meg segédekül.

Budapest, május 5. Tisza és Pozsgay között a párviadal holnap meg fog történni.

A vezérőlbizottság ülése.

Budapest, május 5. az ellenzéki pártok vezérőlbizottsága ma Kossuth Ferenc elnöke alatt ülést tartott. A bizottság a felirattal és ezzel kapcsolatban a horvát kérdéssel foglalkozott. A vezérőlbizottság a kormány vádalahelyezésének kérdésével is foglalkozott, azonban az idő rövidsége miatt határozatot nem hoztak. A disszidensek ma este szintén tartottak ülést és Darányi Ignácot elnökké választották.

Merénylet orosz rendőrbiztos ellen.

Budapest, május 5. Varsóból jelentik: Ma itt rálöttek Abrahamovic rendőrbiztosra. Abrahamovic sebesülése föltétlenül halálos. A merénylők elmenekültek.

Péter Ferdinánd a királynál.

Bécs, május 5. Ő felsége ma délelőtt rendkívüli kihallgatáson fogadta Péter Ferdinánd főherceget, a ki köszönetet mondott az uralkodónak alezrederessé történt kinevezéséért.

Nagy esőd a vidéken.

Arad, május 5. Az aradi törvényszék a hetven év óta fennálló Gebkari I és fia üvegkereskedő cég ellen esődöt rendelt el. A cég passzívái mintegy fél millió koronát az aktívák 300,000 koronát tesznek ki.

A japán—orosz háború.

Szingapore, máj 5. A harmadik orosz-hajóhad, mely hat hadihajóból és négy szállítóhajóból áll, ma reggel elvonult Szingapore előtt.

Budapest, május 5. Tokióból jelentik: Oyama tengernagy ma minden vonalon megkezdte az általános előnyomulást.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 5.

Buzakinálát gyöngé, vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, 10—15 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonafélék közül tengeri szilárdabb, rozs 5—10 fillérrel drágább, a többi tartott. Idő: borus.

Buza áprilisra	00
„ májusra	18.52—56.
„ októberre	17.00—02.
Ros áprilisra	14.80—82.
Zab októberre	13.84—86.
Tengeri áprilisra	13.88—90.
„ májusra	11.90—92.
„ júliusra	14.98—00.
„ októberre	14.48—50.

ÜGYVÉDI IRODANAT

Fiac-utca 73. szám alá
(Tihanyi-házba) helyeztem át.

Dr. Tervey Tamás
ügyvéd.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult hasznos, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult készvényél, szűnül és meghűlésknél bedörösköléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Térk lészef gyógyszeresznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertár
az „Arany Oroszlánhoz“, Frágában,
Világhírhírű és neu. Mindennapi szükség.

Árlejtési hirdetmény.

Szabolcs megyei Geszteréd község előljárósága egy a nyírvíz csatornán téglá vagy betonból építendő hid felépítésére árlejtést hirdet. — A hid alapja 1 m. mély nyílása, 2 méter, belső magasság, 1800 cm. hossza 6 méter. A pályázatok folyó évi május hó 15-ig adandók be a hugarjai körjegyzői hivatalhoz címezve.

A beérkezett pályázatok elfogadása tekintetében a képviselő testület határoz.

Hugyaj (u. p. Ujfehértó) 1905 április 29.

Balogh Péter
körjegyző.

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése és széthasadozása, mint a fej elkorpaodása vagy a haj molyosodása ellen.

A haj növést előmozdítja. Legjobb óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágy neműt nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerertára Debrecen.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bürsöny puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. Kétféle toiltett szappanok a kenőcs használatához

Epe-szappan.

Serail-creme. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsza és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely ára 70 fillér.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész utaknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerertárban Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„SYPHONIA“

szőlőtelepek

és komlóültvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok a szegecs és tormács kiirtására, valamint a levéltetveségek elleni védekezésre stb. 10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

részlettel is

petroleum-vegítőkészülékkel, vagy anélkül;

csokrál szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. szám

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a „**TRIAS**“ 31 3—*

2-3 napi Lefecskendezéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. — Raktár **Budapest**en Török József gyógyszerárban Király utca 12 és a legtöb vidéki gyógyszerárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszerára Tiszaszentimrén Főutca 101 szám.

Árlejtési hirdetmény.

Szabolcs vármegyei Huguaj község előjárósága egy a nyírvíz csatornán téglá, vagy betonból építendő hid felépítésére árlejtést hirdet. — A hid alapja 1 méter mély, nyílása 3 méter, belső magassága 180 cm. hosszúsága 6 méter.

A pályázatok folyó évi május hó 15 ig adandók be a huguaji körjegyzői hivatalhoz címezve.

A beérkezett pályázatok felett illetve annak elfogadása tekintetében a képviselő testület határoz.

Huguajon 1905. április 29.
u. p. Ujfehértó.

Balogh Péter,
körjegyző.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●●● Függönyök ●●●

! Agy- és asztalterítők !

●●● Linoleum ●●●

Óriási raktár!

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház-ügyvédnél Piacz u. 44. sz. alatt.

Debrecen 1905 április 20.

a debreceni ref. egyház
küldöttsége.

Óriási Szerencse Töröknel!!

Felülmulhatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyraecsuult vevőinknek; egyedül az **utóbbi 6 hónapban** a **2 legnagyobb nyeresémet**, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyeresémet a 83451. sz. sorsjegyre, továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **110.000** sorsjegyre **55 000** pénznyeresémet magyar osztálysorsjátékban ismét jut és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérleje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve vagy családtagjainak neve mellett áll.

Adam 982	Cecilia 85156	Gellért 72680	János 82967	Manó 89259	Salomon 2895
Adel 4144	Celestin 85519	Gereben 82349	Jenő 82345	Marcel 2881	Samu 2879
Adelár 12302	Daniel 2778	Gergely 82216	Jolán 2877	Margit 7290	Sándor 17763
Adelk 20422	Dávid 5637	Geza 2797	Jónas 7290	Mária 17767	Sári 32019
Agnes 22511	Dénes 12426	Gizella 5649	Józsa 18280	Márkus 21452	Sarolta 24028
Agoston 24242	Dezso 26982	Gusztáv 18151	József 21452	Márta 24083	Sebestyén 24288
Aladar 28818	Demokos 23086	György 21145	Judit 23095	Márton 24274	Simon 40746
Albert 44060	Dóra 24258	György 21145	Judit 23095	Mátild 40705	Szerecs 57716
Albér 58119	Dorotya 24258	Gyula 24288	Kálmán 40492	Mátyás 56693	Taksony 39775
Alka 72613	Edith 56316	Hedwig 29638	Karolina 56572	Melánia 59564	Tamas 89573
Amália 82841	Ede 59159	Helena 56525	Károly 59506	Menyhért 80619	Tasilo 83822
Ambrus 83145	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 82006	Teras 83300
Andor 82505	Elek 82836	Henrik 72633	Kázmér 82960	Miklós 83273	Tibor 2308
András 990	Elemér 2781	Herman 82954	Koloman 82246	Miksa 2890	Tihomér 18653
Anna 4948	Emil 85520	Hermán 82217	Klára 2878	Milán 7288	Timon 2307
Antal 12417	Emma 2781	Hilda 2799	Klára 2878	Mór 17738	Tivadar 24045
Aranka 20593	Endre 5641	Eubert 6813	Kornél 18663	Mario 23016	Tobias 24045
Armand 22514	Erno 12423	Hugo 13184	Kornélia 22092	Mándor 24014	Urban 24285
Arnold 23248	Ernosztin 21142	Humbert 21147	Kristóf 22097	Nándor 24279	Vadec 40789
Arpad 23823	Erwin 23097	Ibolyka 23077	Kristina 24865	Olga 40735	Vazul 80013
Arzél 44259	Eva 24259	Iduka 24270	Lajos 40486	Olivér 57098	Vendel 59585
Attila 59142	Erzsebet 29524	Ignác 29647	László 59478	Orbán 59566	Viktor 80711
Balázs 82826	Etel 59163	Ike 56552	Laura 59532	Oszkár 80458	Viktória 80487
Balint 83155	Fabian 72622	Ilés 59168	Lázár 72076	Otto 83008	Vilbald 83002
Barnabás 83511	Felix 82837	Ilma 72622	Lénárt 82962	Odón 83251	Vilma 2300
Bela 2749	Ferdinánd 82215	Ilona 82955	Lenke 82955	Pal 2996	Vince 8618
Benedek 5498	Ferens 85561	Ince 2876	Leo 82225	Paula 2879	Vince 18000
Bernát 12424	Ficra 2792	Ipoly 1542	Leonia 2879	Peter 23017	Virgil 23029
Berta 20978	Frauciska 5632	Iren 1829	Lia 17550	Peter 23017	Zoltán 24045
Bertalan 22525	Fride 12425	Irena 31148	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25125
Bianka 23264	Frigyes 21134	István 23092	Lóránt 23100	Pista 24288	Zsófia 42276
Bodó 28886	Fülöp 23009	Isabella 24051	Lothár 24573	Estél 40732	Zsuzsanna 38021
Bogdan 56275	Gábor 24253	Izidor 56671	Lorinc 40702	Regina 57286	
Borbála 59145	Gabriella 29541	Ivan 56556	Ludmilla 56671	Richard 59573	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59208	Luiza 59556	Róbert 80339	
Brunó 82834	Gedeon 59164	Janka 72644	Malvin 73143	Rózika 83020	
			Manfred 82975	Rudolf 83296	

A legnagyobb nyeresemény esetleg **1 000,000** korona

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyer. **400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000** és még sok egyéb nyeresemény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy f. — .75 vagy K1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy f. 1.50 vagy K 3. —
¹/₂ „ „ „ 3. — „ 6. —; ¹/₁ „ „ „ 6. — „ 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 15-ig

bizalommal hozzájuk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖKA. ÉS TSA

bankháza Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Terez-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 5/a.**

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakomány.

kétszer főzött

lenolaj kencét

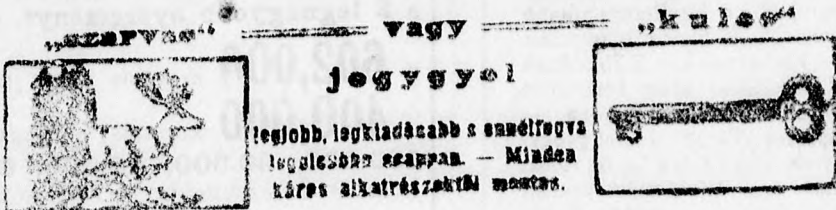
kilónként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsájtom. — Tisztelettel;

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lak- és kence-nagykereskedő.

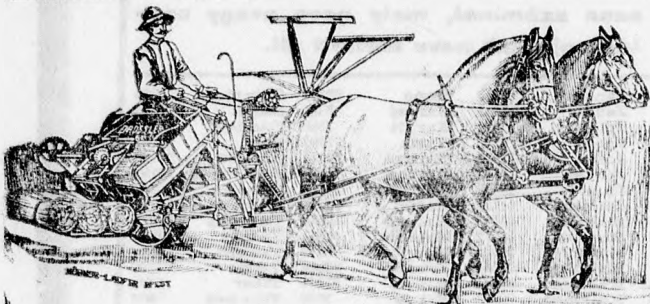
Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

Schicht-szappan

Mindenütt kapható!

!! Bevitelénél különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikeivel legyen ellátva. !!

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest, VI, Váci-körút 59. — SZÁLLIT: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzesplő-készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee” Fűkaszalógépeket, Arató és Kévekörtgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill” vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgások.

Országos kiismeretesség | Május 6-án | SZABADSÁG | LEOPOLD GYULA | Budapest, Erzsébet-körút 54. | Szakavatott | Postai

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházkodni.
Száját érdekében kérje ezért dustartalmu...
WIENER MODEN UNION
Bécs, L. Schottering 10

VERSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a
KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.
Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor. — Kapható győgytárakban.
Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Mátyás-tér.**

Császárfürdő
Elsőrangú kén- és szulfid gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kád-, hőg-, villamos víz-, szénas- és napfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval. A legszolidabb kezelés.
téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
Prospektus kívánságra ingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ
KIS ÜVEG NAGY!
MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegeg takarók függönyök
Bútorozóanyagok csipkés ruházatok
Szőnyeg- és kárpitgyártás
S. SCHEIN cs. és kir. udv. száll.
WIEN, I. Bauernmarkt 12.
Düstartalmú képes **ÁRJEJYZÉK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene**
HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

SMITH PREMIER
képviselek keresetnek.
BUDAPEST ANDRÁSSY UJ
GRAND PRIX PARIS 1904
SMITH PREMIER N° 5
képes árjegyzék ingyen.
VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE

BALASSA FÉLE UGORKATEL
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.
Főosztály-délt. hely. **BALASSA KORNÉL** győgytárára Bpest-Erzsébet-utca.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/4 millió részvénytőke.
Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzert szörmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET
KISS-KAROLY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 10.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű ég. enyhes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos hantalmcinál, ugyintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájára és a hasi vérbőségből eredő májbetegségek ellen. A „Siculia”-forrás helyi használatának fürdővel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izmálmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélsterű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Fülgyes, egyetemi tanár, főrendiházi tag, a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.
Székhelyül a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetesen ázsúsavat sűrítő gyár r. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Muzena-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád RAJZ-ESZKÖZ
az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Debrecen, Nyoma o t... közep... nyomdájában.